

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
TRIBUNAL DE CUENTAS EUROPEO
EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
EUROPÄISCHER RECHNUNGSHOF
EUROOPA KONTROLLIKODA
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
COUR DES COMPTES EUROPÉENNE
CÚIRT INIÚCHÓIRÍ NA HEORPA

CORTE DEI CONTI EUROPEA
EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
EUROPOS AUDITO RŪMAI

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
EUROPESE REKENKAMER
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
TRIBUNAL DE CONTAS EUROPEU
CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN

Έκθεση
σχετικά με τον έλεγχο της διαχείρισης κινδύνου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
για το οικονομικό έτος 2010

συνοδευόμενη από τις απαντήσεις της ΕΚΤ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	1 - 4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5 - 6
Διαπιστώσεις του ελέγχου	7 - 91
Καθιέρωσε η ΕΚΤ κατάλληλο και ολοκληρωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου;	7 - 18
Γενικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου	8 - 14
Κοινοποίηση του γενικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου της ΕΚΤ σε τρίτους	15 - 18
Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους λειτουργικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;	19 - 66
Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου	20 - 39
Διαχείριση επιχειρησιακής συνέχειας της ΕΚΤ	40 - 66
Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους οικονομικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;	67 - 91
Πλαίσιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου για τις επενδυτικές πράξεις και τις πράξεις πολιτικής	69 - 74
Μεθοδολογία διαχείρισης οικονομικού κινδύνου	75 - 83
Εφαρμογή της μεθοδολογίας διαχείρισης οικονομικού κινδύνου	84 - 88
Επάρκεια της κατάρτισης εκθέσεων σχετικά με τους οικονομικούς κινδύνους	89 - 91
Συμπεράσματα και συστάσεις	92 - 100
Καθιέρωσε η ΕΚΤ κατάλληλο και ολοκληρωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου;	92 - 93
Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους λειτουργικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;	94 - 98

Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους οικονομικούς κινδύνους της
με αποτελεσματικό τρόπο;

99 - 100

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΔΛΠ	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
ΔΠΧΠ	Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
ΕθνΚΤ	Εθνικές κεντρικές τράπεζες
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΟΔΛΠ	Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων
ΤΔΔ	Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών
BCM	Διαχείριση επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity Management)
BCP	Σχέδιο (διασφάλισης της) επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity Plan)
BIA	Ανάλυση επιχειρησιακών επιπτώσεων (Business Impact Analysis)
BRH	Εγχειρίδιο υπηρεσιακής πρακτικής (Business Practice Handbook)
CBPP	Πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών (Covered Bonds Purchase Programme)
CRO	Προϊστάμενος του τομέα κινδύνου (Chief Risk Officer)
D-CO	Διεύθυνση Επικοινωνίας (Directorate Communication)
DG-A	Γενική Διεύθυνση Διοίκησης (Directorate General Administration)
DG-H	Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης (Directorate General Human Resources, Budget and Organisation)
DG-IS	Γενική Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων (Directorate General Information System)
DG-M	Γενική Διεύθυνση Δραστηριοτήτων Αγορών (Directorate General Market Operations)
DG-P	Γενική Διεύθυνση Πληρωμών και Υποδομών Αγοράς (Directorate General Payments and Market Infrastructure)
DG-S	Γενική Διεύθυνση Στατιστικής (Directorate General Statistics)
EB	Εκτελεστική Επιτροπή (Executive Board)
FOS	Υπηρεσίες χρηματοοικονομικών πράξεων (Financial Operation Services)
GIPS	Διεθνή πρότυπα απόδοσης επενδύσεων (Global Investment Performance Standards)
INV	Τμήμα Επενδύσεων (Investment Division)
MOS	Συστήματα πράξεων αγοράς (Market Operations Systems)
OFM	Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων (Own Funds Management)
ORC	Επιτροπή λειτουργικού κινδύνου (Operational Risk Committee)
ORM	Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου (Operational Risk Management)
RMA	Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της DG-H (Risk Management Division)
SMP	Πρόγραμμα για τις Αγορές Τίτλων (Securities Markets Programme)
VaR	(μέθοδος της) αξία(ς) σε κίνδυνο / «μέγιστη δυνητική ζημία» (Value at Risk)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αποτελούν από κοινού το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Πρωταρχικός στόχος του ΕΣΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Επίσης, το ΕΣΚΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές της ΕΕ, προκειμένου να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της¹. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΚΤ εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στο καταστατικό της² και είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων και των οικονομικών της.

2. Ο έλεγχος που διενεργεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (το Συνέδριο) σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ βασίζεται στο άρθρο 27, παράγραφος 2, του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ³. Ο έλεγχος για το οικονομικό έτος 2010 καλύπτει τις διαδικασίες και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου που έχει καθιερώσει η ΕΚΤ, καθώς και την εφαρμογή τους.

3. Τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή⁴. Η Εκτελεστική Επιτροπή θέτει σε εφαρμογή τη νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και τις αποφάσεις

¹ Άρθρο 127, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

² Το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ είναι πρωτόκολλο που προσαρτάται στη Συνθήκη.

³ Το άρθρο 27, παράγραφος 2, του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ ορίζει ότι: «Οι διατάξεις του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν εφαρμογή μόνο στην εξέταση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της ΕΚΤ».

⁴ Άρθρο 9, παράγραφος 3, του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τα έξι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ. Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη.

που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο⁵ και φέρει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση των τρεχουσών δραστηριοτήτων της ΕΚΤ και των πόρων της. Επίσης, η Εκτελεστική Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη διαχείριση κινδύνου στην ΕΚΤ.

4. Η διαχείριση κινδύνου πραγματοποιείται εντός δύο χωριστών πλαισίων στην ΕΚΤ. Η μονάδα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου (ORM⁶/BCM) καλύπτει το σύνολο των λειτουργικών κινδύνων (βλέπε υποσημείωση 22), συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής συνέχειας. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου (RMA) ασχολείται με τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου (βλέπε σημείο 70), συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών δραστηριοτήτων και των πιστοδοτικών πράξεων της ΕΚΤ.

ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

5. Στόχος του ελέγχου του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2010 ήταν η αξιολόγηση της επάρκειας του πλαισίου διαχείρισης του λειτουργικού και οικονομικού κινδύνου στην ΕΚΤ⁷. Η διαχείριση κινδύνου στην ΕΚΤ αξιολογήθηκε ως προς τα ακόλουθα βασικά ερωτήματα ελέγχου:

- Καθιέρωσε η ΕΚΤ κατάλληλο και ολοκληρωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου;
- Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους λειτουργικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;

⁵ Άρθρο 12, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

⁶ Το πεδίο δράσης της ORM περιλαμβάνει τους κινδύνους που συνδέονται τόσο με τις δραστηριότητες της ΕΚΤ όσο και με τις διεργασίες και τα έργα του ΕΣΚΤ/του Ευρωσυστήματος.

⁷ Τα κριτήρια βάσει των οποίων το Συνέδριο αξιολόγησε το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού και οικονομικού κινδύνου στην ΕΚΤ παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο με πλάγιους χαρακτήρες. Εκτός εάν άλλως αναφέρεται, τα εν λόγω κριτήρια καταρτίστηκαν από το Συνέδριο.

- Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους οικονομικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;

6. Ο έλεγχος της διαχείρισης κινδύνου της ΕΚΤ⁸ περιέλαβε τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) Εξέταση του γενικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου στην ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένης επισκόπησης των βέλτιστων πρακτικών σε άλλους ανάλογους διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της διαχείρισης κινδύνου⁹.
- β) Εξέταση του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και δοκιμαστικό έλεγχο έξι υπηρεσιακών μονάδων (γενικών διευθύνσεων) που επελέγησαν, προκειμένου να αξιολογηθεί η εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου. Η επιλογή βασίστηκε στα εξής: i) διασφάλιση της κάλυψης των σημαντικών λειτουργικών κινδύνων, ii) κάλυψη τόσο των βασικών όσο και των μη βασικών δραστηριοτήτων της ΕΚΤ και iii) κάλυψη των δραστηριοτήτων που απαιτούν οριζόντια διαχείριση κινδύνου. Επελέγησαν οι εξής γενικές διευθύνσεις: Δραστηριότητες Αγορών (DG-M), Πληρωμές και Υποδομές Αγοράς (DG-P), Στατιστική (DG-S), Διοίκηση (DG-A) και Πληροφοριακά Συστήματα (DG-IS), καθώς και η Διεύθυνση Επικοινωνίας (D-CO).
- γ) Εξέταση του πλαισίου διαχείρισης οικονομικού κινδύνου και λεπτομερή δοκιμαστικό έλεγχο προς κάλυψη, αφενός, του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου (RMA) της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης (DG-H) και, αφετέρου, των Τμημάτων της DG-M Συστήματα πράξεων αγοράς (MOS), Υπηρεσίες

⁸ Εξαιρέθηκε από την εμβέλεια του ελέγχου η διαχείριση κινδύνου σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ).

⁹ Πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές επισκέψεις στην Ομοσπονδιακή Τράπεζα Αποθεμάτων της Νέας Υόρκης και στην Τράπεζα του Καναδά· επίσης, απεστάλησαν ερωτηματολόγια στην Ομοσπονδιακή Τράπεζα Αποθεμάτων της Νέας Υόρκης, στην Τράπεζα του Καναδά και στην Εθνική Τράπεζα της Ελβετίας.

χρηματοοικονομικών πράξεων (FOS) και Επενδύσεις (INV). Η αξιολόγηση της μεθοδολογίας διαχείρισης κινδύνου της ΕΚΤ και της εφαρμογής της πραγματοποιήθηκε με την τεχνική βοήθεια ομάδας εμπειρογγνωμόνων οικονομικού κινδύνου από την Ernst and Young Λουξεμβούργου.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Καθιέρωσε η ΕΚΤ κατάλληλο και ολοκληρωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου;

7. Δεδηλωμένη φιλοδοξία της ΕΚΤ αποτελεί η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στη διαχείριση κινδύνου που ασκεί: «Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αφιέρωσε, εξ αρχής, ιδιαίτερη προσοχή στη διαχείριση κινδύνου. Ως νέο μέλος της κοινότητας των κεντρικών τραπεζών, φιλοδοξούσε να εφαρμόσει τα υψηλότερα πρότυπα διακυβέρνησης κατά την οργάνωση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου εντός του θεσμικού οργάνου και τη χρησιμοποίηση εργαλείων αιχμής»¹⁰.

Γενικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου

8. «Ένα από τα βασικά στοιχεία για αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου είναι μια σταθερή νοοτροπία αντιμετώπισης του κινδύνου σε ολόκληρο το θεσμικό όργανο. Ένα από τα προαπαιτούμενα για τη δημιουργία της εν λόγω νοοτροπίας αντιμετώπισης του κινδύνου είναι η καθιέρωση λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου η οποία να είναι ολοκληρωμένη (ήτοι να καλύπτει όλα τα είδη κινδύνων, όλους τους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας και όλους τους σχετικούς κινδύνους) και ανεξάρτητη, υπό την άμεση ευθύνη του

¹⁰ José Manuel González-Páramo, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ, Ulrich Bindseil και Evangelos Tabakis, *Risk Management for Central Banks and Other Public Investors* (Διαχείριση κινδύνου για τις κεντρικές τράπεζες και άλλους δημόσιους επενδυτές), Cambridge University Press, 2009.

προϊσταμένου του τομέα κινδύνου (CRO) ή των ανώτερων διοικητικών στελεχών, εάν δεν οριστεί CRO, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας¹¹».

9. Στην ΕΚΤ κάθε οργανωτική μονάδα¹² είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των κινδύνων και των ελέγχων που την αφορούν. Δύο λειτουργίες/τμήματα στηρίζουν τις οργανωτικές μονάδες κατά τη διεργασία διαχείρισης κινδύνου:

- Η λειτουργία ORM/BCM¹³ είναι υπεύθυνη για την ενημέρωση της μεθοδολογίας, τον συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων που συνδέονται με τους λειτουργικούς κινδύνους, καθώς και την προορατική παροχή συμβουλών στις υπηρεσιακές μονάδες¹⁴.
- Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου (RMA) ασχολείται με τους οικονομικούς κινδύνους¹⁵. Αρμοδιότητα του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου είναι να προτείνει πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και οργανωτική υποστήριξη, όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου για όλες τις δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών αγορών που πραγματοποιούνται από την ΕΚΤ ή από το Ευρωσύστημα για λογαριασμό της ΕΚΤ. Το εν λόγω τμήμα αποτελείται από δύο μονάδες: μονάδα ανάλυσης κινδύνου και μονάδα στρατηγικής κινδύνου.

¹¹ *High level principles for risk management* (Αρχές υψηλού επιπέδου για τη διαχείριση του κινδύνου), Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (Committee of European Banking Supervisors, CEBS), Φεβρουάριος 2010 (οι πλάγιοι χαρακτήρες χρησιμοποιούνται από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το πρωτότυπο κείμενο με παχέα παρουσιάζεται με κανονικούς χαρακτήρες).

¹² Μονάδα, τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση.

¹³ Υπάγεται στη DG-H.

¹⁴ Η λειτουργία ORM/BCM διαδραματίζει επίσης ρόλο γραμματείας της Επιτροπής λειτουργικού κινδύνου (ORC).

¹⁵ Το RMA υπάγεται διοικητικά στη DG-H, αλλά λογοδοτεί απευθείας στο μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου.

10. Προς υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Εκτελεστικής Επιτροπής (Executive Board, EB), έχουν συσταθεί ορισμένες επιτροπές οι οποίες ασχολούνται με διάφορες πτυχές της διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της επιτροπής λειτουργικού κινδύνου, της επιτροπής επενδύσεων, της επιτροπής στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και της επιτροπής πιστώσεων.

11. Υπάρχει ολοκληρωμένη οργανωτική δομή, με σαφώς ανατεθειμένους ρόλους και αρμοδιότητες. Ωστόσο, η διαχείριση των οικονομικών κινδύνων διαχωρίζεται ρητά από τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων στην ΕΚΤ, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο να μην υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα συνολικά.

12. Δεν έχει συσταθεί μοναδικό και ανεξάρτητο όργανο, όπως προϊστάμενος του τομέα κινδύνου ή επιτροπή διαχείρισης του συνολικού κινδύνου, προς διασύνδεση της EB και των δύο λειτουργιών/μονάδων κινδύνου, ORM/BCM και RMA. Κατά τη χρονική περίοδο του ελέγχου, το μέλος της EB που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση κινδύνου ήταν επίσης αρμόδιο για ορισμένους άλλους τομείς ευθύνης, ενώ ένας CRO θα επικεντρωνόταν αποκλειστικά στη διαχείριση κινδύνου.

13. Επιπλέον, η έλλειψη ιεραρχικά ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου αυξάνει τον κίνδυνο να μη δίδεται επαρκής προτεραιότητα σε ζητήματα διαχείρισης κινδύνου, π.χ. κατανομή των πόρων προσωπικού σε καθήκοντα διαχείρισης κινδύνου, δεδομένου ότι τέτοιου είδους ζητήματα αποτελούν αντικείμενο αποφάσεων της DG-H.

14. Επισκόπηση των βέλτιστων πρακτικών σε άλλους ανάλογους διεθνείς οργανισμούς κατέδειξε ότι η Τράπεζα του Καναδά έχει υιοθετήσει ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων ενός προϊσταμένου του τομέα κινδύνου και μιας ομάδας εργασίας για τη διαχείριση κινδύνου. Αμφότεροι είναι επιφορτισμένοι με τη δημιουργία πλήρους προφίλ κινδύνου για την Τράπεζα, το οποίο περιλαμβάνει τους επιχειρησιακούς, τους

λειτουργικούς και τους οικονομικούς κινδύνους, όπως περιγράφεται στο **πλαίσιο 1**. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου της Τράπεζας είναι πλήρως ενσωματωμένο στις διεργασίες της όσον αφορά τον στρατηγικό σχεδιασμό, την κατάρτιση του προϋπολογισμού και την αξιολόγηση των επιδόσεων στο τέλος του έτους.

Πλαίσιο 1 - Παράδειγμα ολοκληρωμένης διαχείρισης κινδύνου – Τράπεζα του Καναδά

Ο προϊστάμενος του τομέα κινδύνου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Καθοδηγεί την ανάπτυξη και βελτίωση του Πλαισίου Πολιτικής για Ολοκληρωμένη Διαχείριση Κινδύνου και λαμβάνει την έγκριση της διοίκησης.
- Παρέχει καθοδήγηση και συμβουλές στα λοιπά ανώτερα διοικητικά στελέχη όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου και προεδρεύει της ομάδας εργασίας για τη διαχείριση κινδύνου.
- Συμπροεδρεύει, από κοινού με το Υπουργείο Οικονομικών, της επιτροπής κινδύνου, η οποία υπάγεται στην επιτροπή διαχείρισης κεφαλαίων.

Η ομάδα εργασίας για τη διαχείριση κινδύνου έχει τα εξής καθήκοντα:

- Διευκολύνει την πλήρη επικαιροποίηση της αυτοαξιολόγησης κινδύνου της Τράπεζας και την κατάρτιση της ετήσιας και εξαμηνιαίας έκθεσης σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου.
- Συνέρχεται τρεις έως τέσσερις φορές ετησίως, με στόχο την εξέταση του προφίλ κινδύνου της Τράπεζας και τον επιμερισμό πρωτοβουλιών διαχείρισης κινδύνου με τους εκπροσώπους των λειτουργιών/τμημάτων της Τράπεζας.

Κοινοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου της ΕΚΤ σε τρίτους

15. Πρέπει να υπάρχει επαρκής δημοσιοποίηση πληροφοριών ώστε να παρέχεται σε τρίτους η δυνατότητα αξιολόγησης του τρόπου προσέγγισης της ΕΚΤ όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου.

16. Η ΕΚΤ δημοσιεύει ετήσια έκθεση, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι ετήσιοι λογαριασμοί και τα συνοδευτικά ενημερωτικά σημειώματα¹⁶. Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου στους ετήσιους λογαριασμούς είναι μάλλον περιορισμένες και οι πληροφορίες σχετικά με τις αρχές και τα αριθμητικά στοιχεία διαχείρισης κινδύνου της ΕΚΤ δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό (εκτός από το ενοποιημένο αριθμητικό στοιχείο της μέγιστης δυνητικής ζημίας¹⁷, VaR). Η ετήσια έκθεση της ΕΚΤ περιλαμβάνει σύντομες πληροφορίες για ορισμένα ζητήματα διαχείρισης κινδύνου αλλά δεν παρουσιάζει επισκόπηση της διεργασίας διαχείρισης κινδύνου, ούτε τους κινδύνους που αντιμετωπίζονται, ούτε τον τρόπο προσέγγισης της διοίκησης όσον αφορά τους εν λόγω κινδύνους.

17. Η χρησιμοποίηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)¹⁸ αποτελεί βέλτιστη πρακτική όσον αφορά την

¹⁶ Η ΕΚΤ εφαρμόζει δικό της πλαίσιο λογιστικής πληροφόρησης, το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση ECB/2006/17 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ, όπως τροποποιήθηκε.

¹⁷ Η μέγιστη δυνητική ζημία (Value at Risk, VaR) χρησιμοποιείται ευρέως για τη μέτρηση του κινδύνου ζημίας για συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων. Για δεδομένο χαρτοφυλάκιο, πιθανότητα και χρονικό ορίζοντα, η VaR ορίζεται ως οριακή τιμή, κατά τρόπο ώστε η πιθανότητα ότι η ζημία για το χαρτοφυλάκιο βάσει των τρεχουσών τιμών της αγοράς εντός του συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα υπερβαίνει την τιμή αυτή, υπό κανονικές συνθήκες στις αγορές και χωρίς κινήσεις στο χαρτοφυλάκιο, να αντιστοιχεί στο δεδομένο επίπεδο πιθανότητας. Πηγή: *Value at Risk: The New Benchmark for Managing Financial Risk* (Μέγιστη δυνητική ζημία: Το νέο σημείο αναφοράς για τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου), 3η έκδοση, Philippe Jorion, McGraw-Hill Professional, 2006.

¹⁸ Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης είναι πρότυπα, ερμηνείες και πλαίσιο, βάσει αρχών, που ενέκρινε ο Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board, IASB)· είναι επίσης γνωστά με την παλαιά ονομασία τους, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ). Τον Φεβρουάριο του 2001 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε κανονισμό που απαιτούσε όλες οι εταιρείες της ΕΕ οι οποίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιρειών, να καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς σύμφωνα με τα ΔΛΠ, το αργότερο από το 2005. Δόθηκε η δυνατότητα στα κράτη μέλη της ΕΕ να επεκτείνουν την υποχρέωση αυτή στις μη εισηγμένες εταιρείες και στους μεμονωμένους εταιρικούς

παρουσίαση των λογαριασμών μιας ελεγχόμενης μονάδας. Το ΔΠΧΠ 7 «Παρουσίαση χρηματοοικονομικών μέσων» αφορά την παρουσίαση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ένας οργανισμός όσον αφορά τους λογαριασμούς του· ωστόσο, δεν εφαρμόστηκε από την ΕΚΤ.

18. Άλλοι διεθνείς ή εθνικοί κεντρικοί τραπεζικοί οργανισμοί, όπως η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (ΤΔΔ) και η Τράπεζα του Καναδά, γνωστοποιούν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου, μολοντί ο ένας από αυτούς δεν εφαρμόζει τα ΔΠΧΠ (βλέπε **πλαίσιο 2** κατωτέρω).

Πλαίσιο 2 - Παραδείγματα παρουσίασης πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου		
Οργανισμός	Παρουσίαση της διαχείρισης κινδύνου στους ετήσιους λογαριασμούς	Πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης
Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (ΤΔΔ)	Οι ετήσιοι λογαριασμοί παρουσιάζουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Τράπεζα, τον τρόπο προσέγγισης και την οργάνωση της διαχείρισης κινδύνου, λεπτομερή επισκόπηση του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, του κινδύνου ρευστότητας και του λειτουργικού κινδύνου.	Ειδικό πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που προβλέπεται από το καταστατικό της Τράπεζας
Τράπεζα του Καναδά	Οι ετήσιοι λογαριασμοί παρουσιάζουν σύνοψη της διεργασίας διαχείρισης κινδύνου, της δομής διακυβέρνησης κινδύνου, του ρόλου του υπευθύνου οικονομικού κινδύνου και του οικονομικού κινδύνου που αντιμετωπίζει η Τράπεζα, καθώς και λεπτομερή επισκόπηση του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας.	ΔΠΧΠ ¹⁹

λογαριασμούς. Συστάθηκε μηχανισμός έγκρισης της ΕΕ, τόσο σε πολιτικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο, με στόχο να επιβλέπει την ενσωμάτωση των ΔΛΠ στην ΕΕ.

¹⁹ Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010 η Τράπεζα του Καναδά κατήρτιζε τις εκθέσεις της σύμφωνα με τις καναδικές γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές· ωστόσο, η παρουσίαση των πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου ήταν συγκρίσιμη με τα ΔΠΧΠ. Από 1ης Ιανουαρίου 2011 η Τράπεζα του Καναδά καταρτίζει τις εκθέσεις της σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ.

Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους λειτουργικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;

19. Η διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου της ΕΚΤ (ORM), με το οποίο συναποτελεί σημαντικό στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης²⁰.

Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου

20. Ένα αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου περιλαμβάνει σαφείς στρατηγικές και εποπτεία από το Διοικητικό Συμβούλιο και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, σταθερή νοοτροπία όσον αφορά την αντιμετώπιση του λειτουργικού κινδύνου και τον εσωτερικό έλεγχο (συμπεριλαμβανομένων σαφούς κατανομής των αρμοδιοτήτων και διαχωρισμού των καθηκόντων), καθώς και αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικής πληροφόρησης.

²⁰ *Εγχειρίδιο υπηρεσιακής πρακτικής (BPH), κεφάλαιο 26.*

21. Προκειμένου να αξιολογήσει τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων στην ΕΚΤ, το Συνέδριο εξέτασε:

- τις πολιτικές ORM που καθιερώθηκαν στην ΕΚΤ,
- την οργανωτική δομή και τις αρμοδιότητες της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου,
- τη σύνδεση με τον στρατηγικό και οικονομικό σχεδιασμό (τον ετήσιο κύκλο του προϋπολογισμού)· και
- τον εντοπισμό, την εκτίμηση και την αντιμετώπιση του κινδύνου, την υποβολή σχετικών εκθέσεων, την παρακολούθηση και τη συνέχεια που δίδεται, τόσο στις υπηρεσιακές μονάδες όσο και σε κεντρικό επίπεδο.

Πολιτικές λειτουργικού κινδύνου

22. Οι πολιτικές ORM πρέπει να παρέχουν σαφή ορισμό του λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Τράπεζας και να καθορίζουν τις αρχές που περιγράφουν τον τρόπο προσέγγισης της Τράπεζας όσον αφορά τον εντοπισμό, την εκτίμηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο/περιορισμό του κινδύνου.

23. Το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου της ΕΚΤ εγκρίθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2007²¹ και περιγράφεται στο εγχειρίδιο υπηρεσιακής πρακτικής (BPH) που δημοσιεύθηκε στο ενδοδίκτυο και είναι διαθέσιμο στο σύνολο των υπαλλήλων. Αυτό παρουσιάζει τον ορισμό της ORM της ΕΚΤ²², την πολιτική ανοχής του κινδύνου, τους ρόλους και τις

²¹ Το 2008 η Εκτελεστική Επιτροπή αποφάσισε να ευθυγραμμίσει το πλαίσιο ORM της ΕΚΤ με το πλαίσιο που έχει θεσπιστεί σε επίπεδο ΕΣΚΤ.

²² Ο λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ως «ο κίνδυνος αρνητικού αντικτύπου επί των οικονομικών, των δραστηριοτήτων ή/και της φήμης, λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των επιχειρησιακών διεργασιών ή εξαιτίας ατόμων, συστημάτων ή εξωτερικών γεγονότων».

αρμοδιότητες, τις πολιτικές εκτίμησης και αντιμετώπισης του κινδύνου, καθώς και υποβολής σχετικών εκθέσεων και παρακολούθησης.

24. Οι πολιτικές ORM που καθιερώθηκαν παρέχουν σαφή ορισμό του λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Τράπεζας και καθορίζουν τις αρχές που περιγράφουν τον τρόπο προσέγγισης της Τράπεζας όσον αφορά την εκτίμηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο/περιορισμό του κινδύνου. Ωστόσο, το ΒΡΗ δεν περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο προσέγγισης της Τράπεζας όσον αφορά τον εντοπισμό του κινδύνου.

Οργανωτική δομή και αρμοδιότητες

25. *Η διοίκηση των υπηρεσιακών μονάδων πρέπει να είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των πολιτικών, των διεργασιών και των διαδικασιών διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου σε όλες τις σημαντικές δραστηριότητες, διεργασίες και συστήματα της Τράπεζας. Επίσης, η Τράπεζα πρέπει να διαθέτει σύστημα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, με κατανομή σαφών αρμοδιοτήτων σε λειτουργία διαχείρισης κινδύνου.*

26. Η ΕΒ φέρει την τελική ευθύνη για τη διαχείριση λειτουργικού κινδύνου στην ΕΚΤ. Η επιτροπή λειτουργικού κινδύνου (ORC) ασχολείται με στρατηγικά και μεσοπρόθεσμου χρονικού ορίζοντα θέματα, καθώς και με σημαντικά ad-hoc και βραχυπρόθεσμου χρονικού ορίζοντα θέματα²³. Η επιτροπή αποτελείται από ένα μέλος της ΕΒ (πρόεδρος) και επτά ανώτερα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας²⁴. Διαθέτει αρμοδιότητες λήψης αποφάσεων σχετικά με την αποδοχή του κινδύνου μεσαίου επιπέδου, ενώ οι αποφάσεις σχετικά με την αποδοχή του

²³ Έχει εντολή να τονώνει και να επιβλέπει την ανάπτυξη, εφαρμογή και επικαιροποίηση της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην ΕΚΤ.

²⁴ Μέλη της είναι ανώτερα διοικητικά στελέχη από τις Γενικές Διευθύνσεις Δραστηριοτήτων Αγορών, Πληροφοριακών Συστημάτων, Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης, από δύο βασικές υπηρεσιακές μονάδες με ετήσια εναλλαγή και ο σύμβουλος του Γενικού Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης.

κινδύνου υψηλού επιπέδου πρέπει πάντοτε να λαμβάνονται σε επίπεδο ΕΒ. Η επιτροπή συνεδριάζει ανά δίμηνο ή συχνότερα, κατά περίπτωση.

27. Το ΒΡΗ αναφέρει σαφώς ότι οι υπηρεσιακές μονάδες είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων τους²⁵. Κατά συνέπεια, κάθε υπηρεσιακή μονάδα πρέπει να ορίζει (τουλάχιστον) έναν συντονιστή κινδύνου, ο οποίος παρέχει υποστήριξη στους υπευθύνους διοίκησης της υπηρεσιακής μονάδας όσον αφορά την ORM και αποτελεί το πρώτο άτομο επαφής για θέματα ORM εντός της υπηρεσιακής μονάδας. Οι υπεύθυνοι διοίκησης των υπηρεσιακών μονάδων έχουν επίσης την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό αποκτά και διατηρεί τις απαραίτητες ικανότητες ώστε να αναλαμβάνει ευθύνη και υποχρέωση λογοδοσίας όσον αφορά την ORM. Η λειτουργία ORM/BCM πρέπει να αναπτύσσει και να διατηρεί σε λειτουργία το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, καθώς και να συντονίζει τον τρόπο προσέγγισης των υπηρεσιακών μονάδων όσον αφορά την ORM.

28. Από τους οκτώ υπαλλήλους της λειτουργίας ORM/BCM, μόνο τέσσερις ήταν μόνιμοι κατά τη χρονική περίοδο του ελέγχου. Οι υπόλοιποι εργάζονταν με απόσπασση από εθνικές κεντρικές τράπεζες ή με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, διάρκειας από τρεις μήνες έως δύο έτη. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μεγάλη εναλλαγή του προσωπικού, η οποία οδηγεί σε απώλεια συνέχειας σε μια σημαντική λειτουργία και αυξάνει τον κίνδυνο να μην εφαρμόζεται ορθά το πλαίσιο ORM στην ΕΚΤ.

29. Η ευαισθητοποίηση του υπαλλήλων του πλαισίου ORM συμπεριελήφθη στις έρευνες που απευθύνονταν στο προσωπικό το 2009 και το 2010. Η έρευνα του 2009 κατέδειξε ότι περίπου το 40 % των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι δεν λάμβαναν αρκετές πληροφορίες σχετικά με την ORM· το 56 % δεν γνώριζε

²⁵ Η υπηρεσιακή μονάδα (ο ιδιοκτήτης του κινδύνου) που είναι υπεύθυνη για τον οριζόντιο κίνδυνο (τον κίνδυνο που έχει αντίκτυπο σε διάφορες υπηρεσιακές μονάδες) πρέπει να εισηγείται ή/και να εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης του κινδύνου, που να είναι εφαρμοστέα σε ολόκληρη την ΕΚΤ.

ποιος είχε οριστεί συντονιστής κινδύνου της υπηρεσιακής μονάδας τους και το 45 % δεν γνώριζε πού υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την ORM στο ενδοδίκτυο. Η έρευνα του 2010 κατέδειξε ότι το 40 % εξακολουθεί να μην γνωρίζει πού υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την ORM.

Σύνδεση με τον στρατηγικό και οικονομικό σχεδιασμό (τον ετήσιο κύκλο του προϋπολογισμού)

30. Η διαχείριση κινδύνου πρέπει να ενσωματώνεται στη διακυβέρνηση της ΕΚΤ ως αναπόσπαστο τμήμα του στρατηγικού, επιχειρησιακού και οικονομικού σχεδιασμού της Τράπεζας.

31. Σημαντικό μέρος της δημιουργίας προφίλ κινδύνου της ΕΚΤ είναι η ετήσια εκτίμηση των λειτουργικών κινδύνων που πραγματοποιούν οι υπηρεσιακές μονάδες και η λειτουργία ORM/BCM. Οι εκτιμήσεις για το 2009 πραγματοποιήθηκαν από τις υπηρεσιακές μονάδες από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο του 2009, και στη συνέχεια έλαβε χώρα συνάντηση διακρίβωσης με τους συντονιστές κινδύνου. Η έκθεση βάσει προσέγγισης εκ των άνω προς τα κάτω ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2010.

32. Το προφίλ κινδύνου πρέπει να αποτελεί ένα από τα συστατικά στοιχεία της διεργασίας στρατηγικού σχεδιασμού, η οποία με τη σειρά της κατευθύνει την κατάρτιση του σχεδίου χρηματοδότησης. Εντούτοις, ο έλεγχος κατέδειξε ότι η ετήσια εκτίμηση των λειτουργικών κινδύνων δεν ενσωματώνεται στον κύκλο στρατηγικού και οικονομικού σχεδιασμού της ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, η ORM κινδυνεύει να καταστεί απομονωμένη άσκηση, και ενδέχεται το σχέδιο χρηματοδότησης να μην χορηγεί τους πόρους με τρόπο κατάλληλο για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων²⁶.

²⁶ Βάσει των συμπερασμάτων του άρθρου «ERM at the Federal Reserve Bank of Richmond» (Διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου στην Ομοσπονδιακή Τράπεζα Αποθεμάτων του Richmond), Jack Dorminey και Richard Mohn, *Journal of Government financial management*, άνοιξη 2007, σ. 46-53.

33. Παράδειγμα ορθής πρακτικής αποτελεί η Τράπεζα του Καναδά, στην οποία το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας είναι ενσωματωμένο στον συνολικό κύκλο στρατηγικού και οικονομικού σχεδιασμού της Τράπεζας²⁷.

Διεργασία ORM: εντοπισμός, εκτίμηση και αντιμετώπιση του κινδύνου, υποβολή σχετικών εκθέσεων, παρακολούθηση και συνέχεια που δίδεται

Εντοπισμός, εκτίμηση και αντιμετώπιση του κινδύνου

34. Κάθε εγγενής λειτουργικός κίνδυνος που συνδέεται με τις δραστηριότητες, τις διεργασίες και τα συστήματα πρέπει να εντοπίζεται και να εκτιμάται. Οι κίνδυνοι πρέπει να εκτιμώνται βάσει της ισχύουσας πολιτικής και του επιπέδου ανοχής, προκειμένου να καθορίζεται η κατάλληλη αντιμετώπιση με βάση επαρκείς υπολογισμούς του κόστους. Πρέπει να διαβιβάζονται τακτικά οι σχετικές πληροφορίες στα ανώτερα διοικητικά στελέχη και την Εκτελεστική Επιτροπή, έτσι ώστε να υποστηρίζεται η προορατική διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου.

35. Το πλαίσιο ORM εφαρμόστηκε κυρίως βάσει εκτιμήσεων εκ των άνω προς τα κάτω. Σύμφωνα με την πολιτική κινδύνου της ΕΚΤ, οι υπηρεσιακές μονάδες πρέπει επίσης να προβαίνουν συνεχώς σε εκτιμήσεις εκ των κάτω προς τα άνω όσον αφορά τις διεργασίες της υπηρεσιακής μονάδας και οι κίνδυνοι που εντοπίζονται πρέπει να εγκρίνονται²⁸.

36. Η ΕΚΤ πραγματοποίησε εκτιμήσεις κινδύνου εκ των άνω προς τα κάτω το 2008 και το 2009. Η λειτουργία ORM/BCM παρέσχε στις υπηρεσιακές μονάδες

²⁷ Πηγή: ιστότοπος της Τράπεζας του Καναδά «Medium-term plan 2010-12» (Μεσοπρόθεσμο σχέδιο 2010-12), www.bankofcanada.ca, 13 Ιουλίου 2011.

²⁸ Για έργα σε τομείς όπως η ΤΠ υπάρχουν ειδικές διαδικασίες, όπως περιγράφονται στις διαδικασίες οργάνωσης και ελέγχου έργων (Project Organisation and Control Procedures). Οι κίνδυνοι των έργων γνωστοποιούνται χωριστά μέσω της επιτροπής διαχείρισης έργου/επιτροπής διαχείρισης έργου νέων κτιριακών εγκαταστάσεων. Η διαχείριση κινδύνου όσον αφορά συγκεκριμένα έργα δεν περιλαμβάνεται στην εμβέλεια του εν λόγω ελέγχου.

ορισμένους προκαθορισμένους κινδύνους υψηλού επιπέδου, οι οποίοι αποτέλεσαν τη βάση για τις εκτιμήσεις κινδύνου τους. Στην τελική έκθεση συμπεριελήφθη σχέδιο δράσης για καθεμία από τις υπηρεσιακές μονάδες. Το BPH απαιτεί οι υπηρεσιακές μονάδες να αναλύουν και να καθορίζουν στρατηγικές αντιμετώπισης του κινδύνου, καθώς και να προβαίνουν σε ανάλυση κόστους-οφέλους των πιθανών λύσεων.

37. Όλες οι υπηρεσιακές μονάδες εντόπισαν κινδύνους και τρόπους αντιμετώπισής τους κατά την εκτίμηση εκ των άνω προς τα κάτω που πραγματοποιήθηκε το 2009. Η έκθεση εκτίμησης εκ των άνω προς τα κάτω του 2009 περιείχε σημεία δράσης παρακολούθησης για κάθε υπηρεσιακή μονάδα. Εντούτοις, δεν τεκμηριώθηκαν αναλύσεις κόστους-οφέλους στις υπηρεσιακές μονάδες που περιλαμβάνονταν στο δείγμα.

38. Για ορισμένους κινδύνους, κατόπιν του εντοπισμού τους από την υπηρεσιακή μονάδα, η διαδικασία αποδοχής από την ORC/EB ήταν υπερβολικά βραδεία. Παραδείγματος χάριν, δύο κίνδυνοι που εντοπίστηκαν τον Ιούλιο-Αύγουστο του 2009 δεν είχαν ακόμη εγκριθεί τον Δεκέμβριο του 2010. Η κατάσταση των ανοικτών σημείων δράσης που εξεταζόταν κατά τις συνεδριάσεις της ORC καταδεικνύει επίσης ότι ορισμένα σημεία παρέμειναν ανοικτά για περισσότερο από ένα έτος, ενώ κάποια άλλα έως και για δύο έτη.

39. Μόνο για τρεις από τις έξι υπηρεσιακές μονάδες του δείγματος κατέστη δυνατό να προσδιοριστούν οι συγκεκριμένοι πόροι που διατέθηκαν στις δραστηριότητες ORM του προγράμματος εργασίας τους· ωστόσο, η περιγραφή των δραστηριοτήτων ORM ήταν ασαφής και δεν κατέστη δυνατό να εντοπιστούν τα σημεία δράσης της εκ των άνω προς τα κάτω ORM του 2009 στα προγράμματα εργασίας των υπηρεσιακών μονάδων.

Διαχείριση επιχειρησιακής συνέχειας της ΕΚΤ

40. Η διαχείριση επιχειρησιακής συνέχειας (BCM) αποτελεί σημαντική συνιστώσα της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου. Απαιτεί σχέδια έκτακτης

ανάγκης και αποκατάστασης για τη χειρότερη υποθετική περίπτωση, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια των κρίσιμων δραστηριοτήτων και διεργασιών σε περίπτωση κρίσης.

41. Το Συνέδριο εξέτασε εάν:

- i) το γενικό πλαίσιο BCM είναι κατάλληλο και σύμφωνο με τις βέλτιστες πρακτικές,
- ii) οι κρίσιμες διεργασίες έχουν εντοπιστεί κατάλληλα,
- iii) τα επιμέρους σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (BCP) των υπηρεσιακών μονάδων που επελέγησαν αντιμετωπίζουν επαρκώς τους κινδύνους, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή συνέχεια των κρίσιμων δραστηριοτήτων,
- iv) οι ρυθμίσεις επιχειρησιακής συνέχειας είχαν δοκιμαστεί επαρκώς, καθώς και εάν
- v) το προσωπικό γνώριζε τις ρυθμίσεις επιχειρησιακής συνέχειας και είχε λάβει σχετική εκπαίδευση.

Πλαίσιο BCM

42. Η διαχείριση επιχειρησιακής συνέχειας αποτελεί συνολική επιχειρησιακή προσέγγιση η οποία περιλαμβάνει πολιτικές, πρότυπα και διαδικασίες προς διασφάλιση της έγκαιρης διατήρησης ή ανάκτησης συγκεκριμένων λειτουργιών σε περίπτωση διακοπής. Σκοπός της είναι η ελαχιστοποίηση των σημαντικών λειτουργικών, οικονομικών και νομικών συνεπειών, καθώς και των συνεπειών σε επίπεδο φήμης κ.ά., οι οποίες προκύπτουν από τη διακοπή²⁹.

²⁹ *High-level principles for business continuity* (Αρχές υψηλού επιπέδου για την επιχειρησιακή συνέχεια), Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, Αύγουστος 2006, παράγραφος 9.

43. Σκοπός της BCM είναι να εξασφαλιστεί ότι οι ρυθμίσεις και οι λύσεις επιχειρησιακής συνέχειας είναι σύμφωνες με τους στόχους, τις υποχρεώσεις, τα κανονιστικά καθήκοντα και την πολιτική ανοχής κινδύνου της ΕΚΤ³⁰.

44. Ο έλεγχος περιλάμβανε την εξέταση των βασικών εγγράφων που αποτελούν το πλαίσιο BCM. Πρόκειται για:

- το κεφάλαιο 26 του εγχειριδίου υπηρεσιακής πρακτικής, το οποίο καθορίζει το ευρύτερο πλαίσιο, τις περαιτέρω διεργασίες, τις υλοποιήσεις που θα παραχθούν, τους ρόλους και τις αρμοδιότητες·
- τη στρατηγική της ΕΚΤ σχετικά με τους δοκιμαστικούς ελέγχους και την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρησιακής συνέχειας·
- το πρόγραμμα δοκιμαστικών ελέγχων επιχειρησιακής συνέχειας· και
- το εγχειρίδιο διαχείρισης κρίσεων.

45. Η ΕΚΤ έχει καταρτίσει ένα εγχειρίδιο κρίσης το οποίο καθορίζει τους ρόλους, τις αρμοδιότητες και τις διεργασίες σε περίπτωση κρίσης, και περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας της ομάδας διαχείρισης κρίσεων. Κάθε υπηρεσιακή μονάδα φέρει την πλήρη ευθύνη για την ανάπτυξη του BCP της. Ωστόσο, το πρότυπο BCP υψηλού επιπέδου δεν απαιτεί συνολικό BCP σε επίπεδο ΕΚΤ, και δεν έχει καταρτιστεί τέτοιου είδους BCP.

46. Η ΕΚΤ έχει καθιερώσει σταθερό πλαίσιο το οποίο παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις πολιτικές, τις διεργασίες και τις αρμοδιότητες BCM εντός του οργάνου. Ωστόσο, η αποκεντρωμένη προσέγγιση που εφαρμόζει δημιουργεί επίσης κίνδυνο να μην εφαρμόζεται η BCM με συνέπεια σε ολόκληρο το θεσμικό όργανο, ελλείψει αυστηρού συντονισμού.

³⁰ *Εγχειρίδιο υπηρεσιακής πρακτικής (BPH)*, 5η έκδοση, ΕΚΤ, 24 Σεπτεμβρίου 2010.

Εντοπισμός των κρίσιμων διεργασιών

47. Η ανάλυση επιχειρησιακών επιπτώσεων (BIA) είναι μια δυναμική διεργασία εντοπισμού των κρίσιμων λειτουργιών και υπηρεσιών, των βασικών εσωτερικών και εξωτερικών εξαρτήσεων και των κατάλληλων επιπέδων αντοχής. Μέσω αυτής εκτιμώνται οι κίνδυνοι και η δυνητική επίπτωση στις λειτουργίες και τη φήμη ενός οργανισμού των διαφόρων υποθετικών περιπτώσεων διακοπής³¹.

48. Η πλέον πρόσφατη πλήρης ανάλυση επιχειρησιακών επιπτώσεων (BIA) πραγματοποιήθηκε το 2006³², προκειμένου να προσδιορίσει τα παραδοτέα και τις υπηρεσίες της ΕΚΤ που είναι κρίσιμα για τη συνέχεια των κύριων λειτουργιών της Τράπεζας. Οι βασικοί τομείς στους οποίους εστιάστηκε η BIA περιλάμβαναν:

- τον εντοπισμό των κρίσιμων επιχειρησιακών διεργασιών·
- την κατηγοριοποίηση των κρίσιμων απαιτήσεων·
- την καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης μη επαναλαμβανόμενων ή σποραδικών διεργασιών·
- τον εντοπισμό των πρόσθετων απαιτήσεων υποστήριξης.

49. Μια ολοκληρωμένη ενημέρωση της BIA που πραγματοποιήθηκε το 2007 εντόπισε κενά όσον αφορά την επιχειρησιακή συνέχεια και τις ισχύουσες κατά την εποχή εκείνη ρυθμίσεις. Καθιερώθηκε στρατηγική παρακολούθησης, η οποία περιλάμβανε επιλογές κάλυψης των κενών που εντοπίστηκαν ή αποδοχής των κινδύνων και του κόστους. Ωστόσο, ενώ το εν λόγω έγγραφο

³¹ *High-level principles for business continuity* (Αρχές υψηλού επιπέδου για την επιχειρησιακή συνέχεια), Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, Αύγουστος 2006, παράγραφος 10.

³² *ECB Business Impact Analysis* (Ανάλυση επιχειρησιακών επιπτώσεων της ΕΚΤ), ανάλυση 2006, Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης, 16 Ιανουαρίου 2007.

παρουσίαζε το κόστος των λύσεων ΤΠ και υλικοτεχνικής υποδομής, δεν περιλάμβανε ανάλυση ώστε να καταδειχθεί ο αντίκτυπος των διαφόρων επιπέδων κινδύνου επί του κόστους.

50. Η πλέον πρόσφατη ενημέρωση της ΒΙΑ προς κάλυψη των κενών που εντοπίστηκαν το 2007 ολοκληρώθηκε το 2010. Δεν έχει πραγματοποιηθεί πλήρης ανάλυση επιχειρησιακών επιπτώσεων από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης και εξής.

Σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας

Κρίσιμες λειτουργίες

51. Τα BCP πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να εντοπίζονται οι κρίσιμες λειτουργίες προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η ΕΚΤ είναι σε θέση να εκπληρώνει τις κανονιστικές υποχρεώσεις της, όπως ορίζει το σχετικό Πρωτόκολλο για το καταστατικό της ΕΚΤ³³. Τα BCP πρέπει να καταρτίζονται με γνώμονα τη «χειρότερη υποθετική περίπτωση», λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτεινόμενες λύσεις μπορούν να προσαρμόζονται καταλλήλως στο μέγεθος της πραγματικής κρίσης³⁴.

52. Η ΕΚΤ έχει καθορίσει κύρια σημεία αναφοράς για τον προσδιορισμό του κρίσιμου χαρακτήρα σε σχέση με ορισμένους κινδύνους και βάσει των κανονιστικών υποχρεώσεων της (βλέπε πλαίσιο 3).

³³ Το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ορίζει τα κανονιστικά καθήκοντα που εκτελούνται από την ΕΚΤ.

³⁴ *Business Continuity Guideline: A Practical Approach for Emergency Preparedness, Crisis Management and Disaster Recovery* (Κατευθυντήρια οδηγία σχετικά με την επιχειρησιακή συνέχεια: πρακτική προσέγγιση όσον αφορά την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τη διαχείριση κρίσεων και την αποκατάσταση μετά από καταστροφή), ASIS international, 2005, παράγραφος 11.3.

Πλαίσιο 3 - Κύρια σημεία αναφοράς για τον προσδιορισμό του κρίσιμου χαρακτήρα

Τήρηση των κανονιστικών υποχρεώσεων, μεταξύ των οποίων:

- καθορισμός και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ·
- εκτέλεση των πράξεων συναλλάγματος·
- κατοχή και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ· και
- προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Αντίκτυπος της διακοπής σε συγκεκριμένη διεργασία:

- αστάθεια της αγοράς·
- απώλεια αξιοπιστίας/εικόνας/φήμης·
- οικονομική ζημία για την ΕΚΤ·
- οικονομική ζημία για τα άλλα θεσμικά όργανα·
- δυνητικά νομικά προβλήματα·
- άλλες επιπτώσεις εκτός των ανωτέρω.

Πηγή: ΒΙΑ της ΕΚΤ, ανάλυση 2006.

53. Βάσει της εξέτασης του Συνεδρίου σχετικά με τα εν λόγω κύρια σημεία αναφοράς, καθώς και βάσει προκαταρκτικής εκτίμησης του δυνητικού επιπέδου συνέχειας των λειτουργιών στο πλαίσιο των υποθετικών περιπτώσεων που μελετήθηκαν³⁵, εκτιμήθηκε ότι τα σχέδια που αναπτύχθηκαν σχεδιάστηκαν έτσι ώστε να διασφαλίζουν την τήρηση των κανονιστικών υποχρεώσεων. Ωστόσο, με την εξέταση των BCP από το Συνέδριο εντοπίστηκε έλλειψη σχεδίων για την αντιμετώπιση σοβαρής απώλειας ανθρώπινου δυναμικού³⁶ σε περίπτωση καταστροφής. Μολονότι οι υπηρεσιακές μονάδες που είναι επιφορτισμένες με

³⁵ Βάσει έξι υποθετικών περιπτώσεων καταστροφής, η ΒΙΑ εξετάζει τον αντίκτυπο για τη λειτουργική ικανότητα κάθε υπηρεσιακής μονάδας.

³⁶ Όπως απαιτείται από τις Αρχές υψηλού επιπέδου για την επιχειρησιακή συνέχεια, Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, Αύγουστος 2006, παράγραφος 23.

τις διεργασίες όρισαν υπαλλήλους επιχειρησιακής συνέχειας, καθώς και αντικαταστάτες τους, καμία δεν διέθετε εφεδρικό σχέδιο σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας ευρείας κλίμακας του προσωπικού.

Συμμόρφωση με το πρότυπο BCP υψηλού επιπέδου

54. Σύμφωνα με το πρότυπο BCP υψηλού επιπέδου, τα BCP των υπηρεσιακών μονάδων πρέπει να καλύπτουν:

- τις οργανωτικές πτυχές³⁷,
- τις κρίσιμες διεργασίες³⁸,
- τις απαιτήσεις³⁹ και
- τις καταστάσεις των ενδιαφερομένων.

Ένας οργανισμός πρέπει να σταθμίζει το άμεσο όφελός του από τα μέτρα βελτίωσης της αντοχής του στη διακοπή της λειτουργίας έναντι του κόστους των μέτρων αυτών⁴⁰.

55. Συνολικά, το πρότυπο BCP υψηλού επιπέδου της ΕΚΤ παρέχει την υποχρεωτική δομή και το περιεχόμενο των BCP των επιμέρους υπηρεσιακών μονάδων. Ως εκ τούτου, το πρότυπο αυτό περιλαμβάνει μόνο τη δομή των εγγράφων BCP που πρέπει να καταρτίζουν οι υπηρεσιακές μονάδες.

³⁷ Έτσι τα όργανα λήψης αποφάσεων σε περίπτωση κρίσης, τη σύνθεση της ομάδας επιχειρησιακής συνέχειας, τις σχέσεις με τις άλλες ομάδες, τις θέσεις της ομάδας επιχειρησιακής συνέχειας.

³⁸ Έτσι αυτές που εντοπίστηκαν και εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της ΒΙΑ, με κατάσταση καθηκόντων που παρουσιάζει λεπτομερώς τις συγκεκριμένες δραστηριότητες που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια των εν λόγω κρίσιμων διεργασιών.

³⁹ Έτσι εξοπλισμό ΤΠ και γραφείου, εγχειρίδια.

⁴⁰ *High-level principles for business continuity* (Αρχές υψηλού επιπέδου για την επιχειρησιακή συνέχεια), Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, Αύγουστος 2006, παράγραφος 13.

56. Τα BCP καταρτίζονται σε επίπεδο υπηρεσιακής μονάδας, υπηρεσίας ή τμήματος. Το πρότυπο BCP υψηλού επιπέδου τηρείται εν γένει όσον αφορά το κανονιστικό περιεχόμενο, αλλά υπάρχουν μεγάλες διαφορές στο βαθμό της λεπτομέρειας. Μολονότι η λειτουργία ORM/BCM διαδραματίζει κεντρικό συντονιστικό ρόλο, η ποιότητα των επιμέρους BCP εξαρτάται από τον υπεύθυνο σε επίπεδο υπηρεσιακής μονάδας. Δεν υπήρξαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα επιμέρους BCP εξετάζονται επαρκώς από τη λειτουργία ORM/BCM.

57. Από τις πέντε υπηρεσιακές μονάδες⁴¹ που επελέγησαν για λεπτομερή δοκιμαστικό έλεγχο, τέσσερις παρέδωσαν BCP σύμφωνα με τις απαιτήσεις, τρία εκ των οποίων πραγματεύονταν πλήρως τις κρίσιμες διεργασίες που προσδιορίζονταν στη ΒΙΑ.

58. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, στις υπηρεσιακές μονάδες του δείγματος δεν τεκμηριώθηκε ανάλυση κόστους-οφέλους όσον αφορά τις εναλλακτικές λύσεις επιχειρησιακής συνέχειας, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των διαφόρων επιπέδων κινδύνου.

Δοκιμαστικοί έλεγχοι

59. Οι οργανισμοί πρέπει να υποβάλλουν σε δοκιμαστικούς ελέγχους τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειάς τους, να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους και να επικαιροποιούν αναλόγως τη διαχείριση επιχειρησιακής συνέχειάς τους⁴². Ο BS 25999⁴³ απαιτεί να εξασφαλίζει ο οργανισμός ότι οι ρυθμίσεις του σχετικά με

⁴¹ Η DG-IS διαθέτει χωριστή διεργασία επιχειρησιακής συνέχειας. Υπόκειται σε εξωτερικό έλεγχο συμμόρφωσης με το πρότυπο ISO 20000 και για τον λόγο αυτό το BCP της DG-IS έχει αποκλειστεί από την εμβέλεια του ελέγχου του Συνεδρίου για το 2010.

⁴² *High-level principles for business continuity* (Αρχές υψηλού επιπέδου για την επιχειρησιακή συνέχεια), Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, Αύγουστος 2006, αρχή 6.

⁴³ Κώδικας πρακτικής της British Standards Institution για τη BCM.

τη BCM επικυρώνονται μέσω ελέγχων και αναθεωρήσεων, καθώς και ότι επικαιροποιούνται.

60. Εξετάστηκαν τα ακόλουθα έγγραφα:

- στρατηγική δοκιμαστικών ελέγχων της επιχειρησιακής συνέχειας⁴⁴.
- προγράμματα και χρονοδιαγράμματα των δοκιμαστικών ελέγχων για την περίοδο 2008-2010 και
- εκθέσεις σχετικά με τους δοκιμαστικούς ελέγχους.

61. Η στρατηγική σχετικά με τους δοκιμαστικούς ελέγχους εστιάζεται στα BCP και τα σχέδια αποκατάστασης πληροφοριακών συστημάτων που αναπτύχθηκαν για την εξέταση των κρίσιμων διεργασιών, σύμφωνα με τη ΒΙΑ. Το πλαίσιο δοκιμαστικού ελέγχου περιλαμβάνει σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων, καθορισμό της εμβέλειας των δοκιμαστικών ελέγχων, τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, τη συχνότητα των δοκιμαστικών ελέγχων, καθώς και το σχετικό μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δοκιμαστικών ελέγχων. Η εξέταση κατέδειξε ότι θεσπίστηκε κατάλληλο πλαίσιο δοκιμαστικού ελέγχου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του BS 25999.

62. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν αποκάλυψαν ότι οι ασκήσεις προσομοίωσης, μολονότι καλύπτουν το βασικό προσωπικό και εκτελούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, δεν αναπαράγουν πάντοτε τις συνθήκες που θα αντιμετώπιζε η ΕΚΤ σε περίπτωση μείζονος διακοπής των δραστηριοτήτων της. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι για το 2009 και το 2010 δεν κάλυψαν όλες τις υποθετικές περιπτώσεις που επεξεργάστηκε η ΕΚΤ και δεν πραγματοποιήθηκαν όλοι οι δοκιμαστικοί έλεγχοι που είχαν προβλεφθεί αρχικά.

⁴⁴ *ECB Business Continuity Testing and Training Strategy* (Στρατηγική της ΕΚΤ σχετικά με τους δοκιμαστικούς ελέγχους και την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρησιακής συνέχειας), επιτροπή λειτουργικού κινδύνου, 4 Μαρτίου 2008.

Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση

63. Οι ομάδες διαχείρισης κρίσεων και ανταπόκρισης πρέπει να εκπαιδεύονται σχετικά με τις ευθύνες και τα καθήκοντά τους. Οι ομάδες πρέπει να εκπαιδεύονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση και τα νέα μέλη πρέπει να εκπαιδεύονται κατά την ένταξή τους στην ομάδα. Όλο το προσωπικό πρέπει να εκπαιδεύεται προκειμένου να εκτελεί τα επιμέρους καθήκοντά του σε περίπτωση κρίσης. Επίσης, πρέπει να ενημερώνεται για τις βασικές συνιστώσες του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας⁴⁵.

64. Η στρατηγική της ΕΚΤ στον τομέα της εκπαίδευσης διευκρινίζει ότι το σύνολο του προσωπικού πρέπει να παρακολουθεί πρόγραμμα ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης BCM⁴⁶. Όσον αφορά τους δοκιμαστικούς ελέγχους, η στρατηγική εκπαίδευσης προβλέπει την κατάρτιση προγράμματος εκπαίδευσης το οποίο να παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του.

65. Το 2010 διοργανώθηκαν πέντε προγράμματα εκπαίδευσης σχετικά με τη διαχείριση κρίσεων, διάρκειας μισής ημέρας, με στόχο την ενημερωτική παρουσίαση του εγχειριδίου κρίσης της ΕΚΤ. Συνολικά, τόσο η εισαγωγή στο εγχειρίδιο όσο και η εκπαίδευση έλαβαν θετική αξιολόγηση από τους συμμετέχοντες στα μαθήματα, αλλά σημειώθηκε επίσης ότι οι συμμετέχοντες θα εκτιμούσαν ιδιαίτερα τη συμπερίληψη δοκιμαστικών ελέγχων προσομοίωσης.

⁴⁵ *Business Continuity Guideline: A Practical Approach for Emergency Preparedness, Crisis Management and Disaster Recovery* (Κατευθυντήρια οδηγία σχετικά με την επιχειρησιακή συνέχεια: πρακτική προσέγγιση όσον αφορά την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τη διαχείριση κρίσεων και την αποκατάσταση μετά από καταστροφή), ASIS international, 2005, παράγραφος 12.1.1.

⁴⁶ *ECB Business Continuity Testing and Training Strategy* (Στρατηγική της ΕΚΤ σχετικά με τους δοκιμαστικούς ελέγχους και την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρησιακής συνέχειας), επιτροπή λειτουργικού κινδύνου, 4 Μαρτίου 2008.

66. Ενώ με τον έλεγχο διαπιστώθηκαν σαφή αποδεικτικά στοιχεία ότι πραγματοποιείται η εκπαίδευση του σχετικού προσωπικού επιχειρησιακής συνέχειας, ιδίως μέσω του δοκιμαστικού ελέγχου των BCP, δεν διαπιστώθηκαν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με ενεργή ευαισθητοποίηση του λοιπού προσωπικού του πλαισίου και των διεργασιών επιχειρησιακής συνέχειας. Αρκετά εσωτερικά έγγραφα αναφοράς⁴⁷ αναγνωρίζουν πως μολονότι ο δοκιμαστικός έλεγχος διαδραματίζει βασικό ρόλο στην εκπαίδευση του προσωπικού, είναι ανάγκη να ενημερωθεί το σύνολο του προσωπικού μέσω προγράμματος ευαισθητοποίησης του προσωπικού. Επί του παρόντος δεν έχει αναπτυχθεί τέτοιου είδους πρόγραμμα, δεδομένου ότι η κεντρική λειτουργία ORM/BCM θεωρεί ότι η ευαισθητοποίηση του προσωπικού όσον αφορά τις ρυθμίσεις επιχειρησιακής συνέχειας είναι ικανοποιητική. Εντούτοις, μια εσωτερική έρευνα⁴⁸ επισημαίνει ότι άνω του 12 % (20 % το 2009) των ερωτηθέντων δεν γνωρίζουν τις ρυθμίσεις επιχειρησιακής συνέχειας για την υπηρεσιακή μονάδα τους ούτε γνωρίζουν πού να βρουν πληροφορίες αντιμετώπισης ενδεχόμενης κρίσης.

Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους οικονομικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;

67. Η διαχείριση του οικονομικού κινδύνου είναι μια διεργασία αντιμετώπισης της αβεβαιότητας που προκύπτει από τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Περιλαμβάνει την εκτίμηση των οικονομικών κινδύνων που αντιμετωπίζει ένας οργανισμός και την ανάπτυξη στρατηγικών διαχείρισης σύμφωνα με τις εσωτερικές προτεραιότητες και πολιτικές.

⁴⁷ *Business continuity testing and training strategy* (Στρατηγική σχετικά με τους δοκιμαστικούς ελέγχους και την εκπαίδευση στον τομέα της επιχειρησιακής συνέχειας), σ. 15· *Εγχειρίδιο υπηρεσιακής πρακτικής*, παράγραφος 26.1· *Business Continuity Framework* (Πλαίσιο επιχειρησιακής συνέχειας), ενδοδίκτυο ΕΚΤ· *Business Continuity Management Policy document* (Έγγραφο για την πολιτική διαχείρισης επιχειρησιακής συνέχειας).

⁴⁸ Έκθεση σχετικά με την εσωτερική έρευνα ικανοποίησης πελατών της ΕΚΤ το 2010 και το 2009.

68. Το Συνέδριο εξέτασε εάν:

- το γενικό πλαίσιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου για τις επενδυτικές πράξεις και τις πράξεις πολιτικής είναι κατάλληλο και σύμφωνο με τις βέλτιστες πρακτικές·
- η μεθοδολογία οικονομικού κινδύνου που χρησιμοποιεί η ΕΚΤ είναι επαρκής για τη διαχείριση των οικονομικών κινδύνων·
- η μεθοδολογία οικονομικού κινδύνου εφαρμόζεται αποτελεσματικά από την ΕΚΤ· και
- η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη διαχείριση οικονομικού κινδύνου είναι τακτική και αξιόπιστη.

Πλαίσιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου για τις επενδυτικές πράξεις και τις πράξεις πολιτικής

69. Το πλαίσιο πρέπει να παρέχει ορισμό του οικονομικού κινδύνου σε επίπεδο επιχείρησης και να καθορίζει τις αρχές εντοπισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και ελέγχου/μετριάσμου του οικονομικού κινδύνου⁴⁹. Η Τράπεζα πρέπει να διαθέτει σύστημα διαχείρισης οικονομικού κινδύνου με σαφή ανάθεση αρμοδιοτήτων.

70. Το πλαίσιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου της ΕΚΤ σχεδιάστηκε για την κάλυψη των κινδύνων που προκύπτουν από δύο λειτουργίες της ΕΚΤ: i) τις επενδύσεις και ii) την πίστωση. Οι επενδυτικές πράξεις αφορούν τα δύο επενδυτικά χαρτοφυλάκια, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα⁵⁰

⁴⁹ Βασιλεία, ERM COSO (Enterprise Risk Management Committee of Sponsoring Organizations).

⁵⁰ Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 20ής Ιουνίου 2008, σχετικά με τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες και τα νομικά έγγραφα για πράξεις που αφορούν τα εν λόγω διαθέσιμα (αναδιατύπωση) (ΕΚΤ/2008/5) (2008/596/ΕΚ).

(60 600 εκατομμύρια ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2010) και τα ίδια κεφάλαια⁵¹ (13 300 εκατομμύρια ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2010). Οι πιστοδοτικές πράξεις αφορούν τις πράξεις νομισματικής πολιτικής⁵². Οι επενδυτικές δραστηριότητες της ΕΚΤ περιλαμβάνουν τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ⁵³, το χαρτοφυλάκιο ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ, τη διαχείριση του ταμείου συντάξεων και δραστηριότητες που σχετίζονται με τα δύο χαρτοφυλάκια για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής⁵⁴.

71. Το τμήμα RMA είναι υπεύθυνο για τη διατήρηση της λειτουργίας του γενικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνου για τις επενδυτικές πράξεις, καθώς και για την παρακολούθηση, την εκτίμηση και τον έλεγχο των κινδύνων που προκύπτουν από τις πράξεις αυτές. Παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τις συμφωνηθείσες πολιτικές και διεργασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου αγοράς. Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης γνωστοποιούνται ανάλογα με τις συμφωνηθείσες διαδικασίες.

72. Η DG-M είναι η υπηρεσιακή μονάδα εκτέλεσης επενδυτικών πράξεων στην ΕΚΤ. Επίσης, είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη

⁵¹ *OFM Guideline* (Κατευθυντήρια γραμμή OFM), Ιούλιος 2010, *The ECB's Own Funds Investment Guidelines* (Κατευθυντήριες οδηγίες επένδυσης των ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ), Σεπτέμβριος 2010.

⁵² Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, για τους ελάχιστους κανόνες που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εφαρμόζουν κατά τη διενέργεια πράξεων νομισματικής πολιτικής και πράξεων συναλλάγματος με τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ και κατά τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2002/6).

⁵³ Συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων χρυσού.

⁵⁴ Χαρτοφυλάκιο προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών (Covered Bonds Purchase Programme, CBPP) και χαρτοφυλάκιο προγράμματος αγορών κινητών αξιών (Securities Markets Programme, SMP).

της εφαρμογής για τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων του Ευρωσυστήματος⁵⁵. Το Τμήμα Επενδύσεων της DG-M είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των προτάσεων της επιτροπής επενδύσεων σχετικά με το τακτικό σημείο αναφοράς για τα χαρτοφυλάκια συναλλαγματικών διαθεσίμων και την άμεση διαχείριση του χαρτοφυλακίου των ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ.

73. Το εγχειρίδιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου⁵⁶, το βασικό έγγραφο για τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου των επενδυτικών δραστηριοτήτων, παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση όλων των σχετικών πολιτικών, διεργασιών και διαδικασιών, ιδίως με αναφορά στα έγγραφα που έχουν εγκριθεί από το όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ.

74. Το γενικό πλαίσιο και το πλαίσιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου που καθιέρωσε η ΕΚΤ για τη διαχείριση των επενδυτικών πράξεων και των πράξεων πολιτικής παρέχουν ορισμό του οικονομικού κινδύνου σε επίπεδο Τράπεζας και καθορίζουν τις αρχές εντοπισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και ελέγχου/μετριάσμού του οικονομικού κινδύνου.

Μεθοδολογία διαχείρισης οικονομικού κινδύνου

75. Πρέπει να καταρτιστούν κατάλληλες κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τις επενδύσεις, προκειμένου να καθοριστεί επαρκώς η διάθεση ανάληψης κινδύνων και να παρέχεται πλήρης καθοδήγηση για τις επενδυτικές πράξεις.

76. Το εγχειρίδιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου της ΕΚΤ ορίζει τα ακόλουθα στοιχεία:

i) ανοχή κινδύνου της ΕΚΤ·

⁵⁵ Εφαρμογή που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και των ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ, καθώς και για την παραγωγή των αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις.

⁵⁶ *Handbook of Financial Risk Management, Policies and procedures* (Εγχειρίδιο πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης οικονομικού κινδύνου), Μάρτιος 2008.

- ii) εγκεκριμένα μέσα και πράξεις·
- iii) επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι και εκδότες, καθορισμός ορίων·
- iv) στρατηγική κατανομή των στοιχείων ενεργητικού·
- v) υποβολή εκθέσεων παρακολούθησης και αξιολόγηση· και
- vi) αναθεώρηση του πλαισίου⁵⁷.

77. Η διεργασία επένδυσης συναλλαγματικών διαθεσίμων βασίζεται σε δομή τριών επιπέδων που περιλαμβάνει το στρατηγικό σημείο αναφοράς, το τακτικό σημείο αναφοράς και τα υφιστάμενα χαρτοφυλάκια. Το στρατηγικό σημείο αναφοράς αντικατοπτρίζει τις μακροπρόθεσμες προτιμήσεις κινδύνου-απόδοσης και αποφασίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

78. Η διεργασία επένδυσης ιδίων κεφαλαίων βασίζεται σε δομή δύο επιπέδων, το στρατηγικό σημείο αναφοράς και το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο. Το στρατηγικό σημείο αναφοράς αποφασίζεται από την Εκτελεστική Επιτροπή.

79. Οι αποδόσεις μεγιστοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς μηδενικής ζημίας και κατανομής των στοιχείων ενεργητικού, και υλοποιούνται μέσω συγκεκριμένης στρατηγικής κατανομής των στοιχείων ενεργητικού⁵⁸.

80. Οι καταστάσεις επιλέξιμων χωρών, εκδοτών και αντισυμβαλλομένων τηρούνται από το RMA. Τα όρια για τους αντισυμβαλλομένους καθορίζονται από το RMA βάσει της μεθοδολογίας που εγκρίνει η Εκτελεστική Επιτροπή. Όσον αφορά τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων, τα όρια κατανέμονται στις ΕθνΚΤ βάσει της μεθοδολογίας που εγκρίνει το Διοικητικό

⁵⁷ Επανεξέταση των σημείων i) - v) τακτικά ή τουλάχιστον μία φορά ετησίως από την Εκτελεστική Επιτροπή ή το Διοικητικό Συμβούλιο.

⁵⁸ Αποφασίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο για τα συναλλαγματικά διαθέσιμα και από την Εκτελεστική Επιτροπή για τα ίδια κεφάλαια, βάσει των προτάσεων του RMA.

Συμβούλιο. Μία φορά ετησίως, πραγματοποιείται συστηματική ενημέρωση όλων των ορίων. Επιπλέον, οι συνέπειες των αλλαγών αξιολόγησης επί της επιλεξιμότητας και των ορίων λαμβάνονται υπόψη αμέσως.

81. Κατά τη στρατηγική κατανομή των στοιχείων ενεργητικού λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες απαιτήσεις πολιτικής υψηλού επιπέδου:

- i) στόχοι διατήρησης των αποθεμάτων·
- ii) προτιμήσεις κινδύνου/απόδοσης·
- iii) φιλοσοφία μοντελοποίησης·
- iv) επενδυτικός ορίζοντας και συχνότητα αναθεώρησης·
- v) κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων στρατηγικού και τακτικού σημείου αναφοράς στην επενδυτική αλυσίδα·
- vi) περιεχόμενο των πληροφοριών που τροφοδοτεί τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων·
- vii) επιλέξιμες επενδύσεις· και
- viii) επιβεβλημένοι περιορισμοί επενδύσεων.

Οι ορίζοντες επένδυσης και κινδύνου ορίζεται σε ένα έτος για τα συναλλαγματικά διαθέσιμα και σε πέντε έτη για τα ίδια κεφάλαια.

82. Ο έλεγχος του Συνεδρίου περιλάμβανε εξέταση:

- της πληρότητας και της καταλληλότητας του ορισμού για τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τη στρατηγική κινδύνου·
- των κατευθυντήριων οδηγιών σχετικά με τις επενδύσεις·
- της διεργασίας λήψης αποφάσεων σχετικά με τον καθορισμό επενδυτικών ορίων·

- των μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου και της συνεκτικότητάς τους: κίνδυνος αγοράς, πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αντισυμβαλλομένου, κίνδυνος ρευστότητας και λειτουργικός κίνδυνος επενδυτικών δραστηριοτήτων.

83. Η εξέταση του πλαισίου διαχείρισης οικονομικού κινδύνου καταδεικνύει ότι η μεθοδολογία διαχείρισης οικονομικού κινδύνου καθορίζει επαρκώς τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και παρέχει ολοκληρωμένες κατευθυντήριες οδηγίες για τις επενδυτικές πράξεις στην ΕΚΤ.

Εφαρμογή της μεθοδολογίας διαχείρισης οικονομικού κινδύνου

84. Η μεθοδολογία διαχείρισης οικονομικού κινδύνου, όπως περιγράφεται στην προηγούμενη ενότητα, πρέπει να εφαρμόζεται αποτελεσματικά στην πράξη.

85. Ο έλεγχος του Συνεδρίου περιλάμβανε:

- i) εξέταση της επάρκειας των σημείων αναφοράς σε σχέση το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων εντοπισμού σφαλμάτων, καθώς και της ποιότητας, της διαχείρισης και της ασφάλειας των δεδομένων για τα στρατηγικά και τακτικά σημεία αναφοράς·
- ii) εξέταση των εργαλείων και του συστήματος υποστήριξης του υπολογισμού και της ενημέρωσης των χαρτοφυλακίων και των σημείων αναφοράς· και
- iii) εξέταση της διαχείρισης της αλλαγής των σημείων αναφοράς.

86. Όσον αφορά την εξέταση του πλαισίου της μέγιστης δυνητικής ζημίας, εξετάστηκαν οι εξής πτυχές:

- i) αναλύσεις της ποιότητας και της διαχείρισης των δεδομένων, εξέταση της ασφάλειας και του ελέγχου των δεδομένων·
- ii) αναλύσεις τεχνικής μοντελοποίησης, παραδοχές μοντέλων, βασικές συνιστώσες μοντελοποίησης· και

- iii) δοκιμαστικοί έλεγχοι του ευλόγου, επανεξέταση των αποτελεσμάτων των εκ των υστέρων ελέγχων, αναλύσεις των εκθέσεων.

87. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι κατέδειξαν ότι η μεθοδολογία εφαρμόστηκε επαρκώς. Ωστόσο, δεν είχε τεκμηριωθεί η αρχή «των τεσσάρων οφθαλμών». Επιπλέον, η εξέταση των μοντέλων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των στρατηγικών και τακτικών σημείων αναφοράς, καθώς και για τους υπολογισμούς VaR, συμπεριλαμβανομένης της επικύρωσης των μοντέλων, κατέδειξε ότι, για ορισμένα από τα μοντέλα:

- α) δεν πραγματοποιήθηκε ούτε τεκμηριώθηκε πρόσφατα κανένας τακτικός εκ των υστέρων έλεγχος των μοντέλων·
- β) δεν πραγματοποιήθηκε ανεξάρτητη επικύρωση ή πρόσφατη ενημέρωση για τα μοντέλα που εφαρμόστηκαν·
- γ) οι παραδοχές μοντέλων δεν ήταν πάντοτε επαρκώς τεκμηριωμένες.

88. Επισκόπηση των βέλτιστων πρακτικών σε άλλους ανάλογους διεθνείς οργανισμούς κατέδειξε ότι κατόπιν της χρηματοπιστωτικής κρίσης στις ΗΠΑ και στο πλαίσιο της ενίσχυσης των ικανοτήτων διαχείρισης οικονομικού κινδύνου που διαθέτει, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα Αποθεμάτων της Νέας Υόρκης συγκρότησε ομάδα επικύρωσης μοντέλων. Τα βασικά καθήκοντα της ομάδας αυτής περιγράφονται στο **πλαίσιο 4**.

Πλαίσιο 4 - Ομάδα επικύρωσης μοντέλων στην Ομοσπονδιακή Τράπεζα Αποθεμάτων της Νέας Υόρκης

Τα βασικά καθήκοντα της ομάδας περιγράφονται κατωτέρω:

- απογραφή όλων των μοντέλων που χρησιμοποιούνται όσον αφορά τη διαχείριση οικονομικού κινδύνου·
- εξέταση και επικύρωση της τεκμηρίωσης σχετικά με τα μοντέλα·
- κατάρτιση λεπτομερούς τεκμηρίωσης σε περιπτώσεις όπου η τεκμηρίωση αξιολογείται ως ανεπαρκής·

- δοκιμαστικοί έλεγχοι των μοντέλων.

Επάρκεια της κατάρτισης εκθέσεων σχετικά με τους οικονομικούς κινδύνους

89. Πρέπει να υπάρχει διεργασία τακτικής παρακολούθησης των προφίλ κινδύνου και των σημαντικών κινδύνων ζημίας. Πρέπει να καθιερωθεί αξιόπιστο σύστημα παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων.

90. Η συμμόρφωση με τις συμφωνηθείσες πολιτικές και διεργασίες διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου αγοράς παρακολουθείται από το RMA, το οποίο είναι επίσης υπεύθυνο για τη γνωστοποίηση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης ανάλογα με τις συμφωνηθείσες διαδικασίες. Το RMA της ΕΚΤ υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με θέματα κινδύνου/απόδοσης και επιδόσεων, τόσο για τα χαρτοφυλάκια συναλλαγματικών διαθεσίμων και ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ όσο και για τα σχετικά στρατηγικά και τακτικά σημεία αναφοράς. Οι εκθέσεις καταρτίζονται σε ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία, τριμηνιαία και ετήσια βάση.

91. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι που διενήργησαν οι ελεγκτές, καθώς και οι συνομιλίες που διεξήγαγαν, επιβεβαίωσαν ότι οι εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις καταρτίζονται τακτικά και διαβιβάζονται εγκαίρως στην εκτελεστική διαχείριση. Ωστόσο, σημειώθηκε ότι τα πρότυπα GIPS⁵⁹, των οποίων η εφαρμογή θεωρείται βέλτιστη πρακτική, δεν τηρούνται πλήρως κατά την κατάρτιση εσωτερικών εκθέσεων της ΕΚΤ σχετικά με τις επιδόσεις.

⁵⁹ Τα GIPS (Global Investment Performance Standards, διεθνή πρότυπα απόδοσης επενδύσεων) είναι ένα σύνολο τυποποιημένων δεοντολογικών αρχών για ολόκληρο τον τομέα της διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού, που δημιουργήθηκαν από το Ινστιτούτο Ορκωτών Χρηματοοικονομικών Αναλυτών (Chartered Financial Analyst Institute, CFA Institute) το οποίο ασκεί και τη διαχείρισή τους, και που παρέχουν καθοδήγηση όσον αφορά τον υπολογισμό και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των επενδύσεων. Είναι προαιρετικά και βασίζονται στις θεμελιώδεις αρχές της πλήρους γνωστοποίησης και ακριβοδίκαιης παρουσίασης των αποτελεσμάτων της απόδοσης των επενδύσεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Καθιέρωσε η ΕΚΤ κατάλληλο και ολοκληρωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου;

92. Η ΕΚΤ καθιέρωσε ολοκληρωμένη οργανωτική δομή, με σαφώς ανατεθειμένους ρόλους και αρμοδιότητες. Ωστόσο, η διαχείριση των οικονομικών κινδύνων διαχωρίζεται ρητά από τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων στην Τράπεζα, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο να μην υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα συνολικά. Δεν έχει συσταθεί μοναδικό και ανεξάρτητο όργανο, όπως υπεύθυνος ή επιτροπή κινδύνου, προς διασύνδεση της Εκτελεστικής Επιτροπής και των δύο λειτουργιών/μονάδων κινδύνου, ORM/BCM και RMA.

93. Οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΚΤ περιλαμβάνουν μόνο σύντομες πληροφορίες για ορισμένα ζητήματα διαχείρισης κινδύνου και δεν παρουσιάζουν επισκόπηση της διεργασίας διαχείρισης κινδύνου στο όργανο, ούτε τους κινδύνους που αντιμετωπίζονται, ούτε τον τρόπο προσέγγισης της διοίκησης όσον αφορά τους εν λόγω κινδύνους.

Συστάσεις

1. Η ΕΚΤ πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο καθιέρωσης μιας ιεραρχικά ανεξάρτητης και μοναδικής λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου, όπως προϊστάμενος του τομέα κινδύνου ή επιτροπή κινδύνου, που θα επικεντρωθεί αποκλειστικά στη διαχείριση κινδύνου και θα διασφαλίσει την παροχή ολοκληρωμένης εικόνας των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα.
2. Η ΕΚΤ πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω τη δημόσια γνωστοποίηση των πρακτικών διαχείρισης κινδύνου σε τρίτους στους ετήσιους λογαριασμούς, εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές όπως το ΔΠΧΠ 7.

Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους λειτουργικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;

94. Η ΕΚΤ έχει σαφή οργανωτική δομή και θέσπισε κατάλληλες επιχειρησιακές πολιτικές διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, οι οποίες περιγράφουν τον τρόπο προσέγγισης της Τράπεζας όσον αφορά την εκτίμηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο/περιορισμό των κινδύνων.

95. Μολονότι το 2008 και το 2009 πραγματοποιήθηκαν εκτιμήσεις εκ των άνω προς τα κάτω και καταρτίστηκαν σχέδια δράσης για κάθε υπηρεσιακή μονάδα, δεν τεκμηριώθηκαν αναλύσεις κόστους-οφέλους.

96. Καθιερώθηκε σύστημα υποβολής εκθέσεων, παρακολούθησης και επισκόπησης της συνέχειας που δίδεται, και συμφωνήθηκε χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση των μέτρων μετριασμού του κινδύνου για τους κινδύνου μεσαίου και υψηλού επιπέδου. Ωστόσο, για ορισμένους κινδύνους, η διαδικασία αποδοχής από την ORC/EB υπήρξε ιδιαίτερα μακρόχρονη. Οι κύκλοι σχεδιασμού και ORM δεν είναι ενοποιημένοι. Επίσης, οι δραστηριότητες ORM δεν παρουσιάζονταν σαφώς στα προγράμματα εργασίας ορισμένων από τις υπηρεσιακές μονάδες που υποβλήθηκαν σε δοκιμαστικό έλεγχο.

97. Η ΕΚΤ έχει καταρτίσει ένα πλήρες εγχειρίδιο κρίσης το οποίο καθορίζει τους ρόλους, τις αρμοδιότητες και τις διεργασίες σε περίπτωση κρίσης, και περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας της ομάδας διαχείρισης κρίσεων. Κάθε υπηρεσιακή μονάδα φέρει την πλήρη ευθύνη για την ανάπτυξη του BCP της.

98. Η ΕΚΤ έχει καθιερώσει σταθερό πλαίσιο το οποίο παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις πολιτικές, τις διεργασίες και τις αρμοδιότητες BCM εντός του οργάνου. Ωστόσο:

- α) μολονότι το 2007 πραγματοποιήθηκε ολοκληρωμένη ενημέρωση της ανάλυσης επιχειρησιακών επιπτώσεων, η οποία ολοκληρώθηκε το 2010, δεν έχει πραγματοποιηθεί πλήρης ανάλυση επιχειρησιακών επιπτώσεων από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης·

- β) εντοπίστηκε έλλειψη σχεδίων για την αντιμετώπιση σοβαρής απώλειας ανθρώπινου δυναμικού·
- γ) οι προβλεφθέντες δοκιμαστικοί έλεγχοι δεν κάλυψαν πλήρως όλες τις υποθετικές περιπτώσεις καταστροφής που επεξεργάστηκε η ΕΚΤ· και
- δ) ορισμένοι δοκιμαστικοί έλεγχοι που προβλέπονταν για το 2009 και το 2010 δεν πραγματοποιήθηκαν.

Συστάσεις

3. Η ετήσια εκτίμηση των λειτουργικών κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνεται στον κύκλο στρατηγικού και οικονομικού σχεδιασμού της ΕΚΤ, καθώς και στα ετήσια προγράμματα εργασίας των επιμέρους υπηρεσιακών μονάδων.
4. Πρέπει να επιλυθεί με ταχύτητα το ζήτημα των μέτρων αντιμετώπισης του λειτουργικού κινδύνου μεσαίου έως υψηλού επιπέδου.
5. Η ΕΚΤ πρέπει να συνεχίσει να ενισχύει τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας και το πρόγραμμα δοκιμαστικών ελέγχων τους, καθώς και να επιζητεί να διασφαλίσει ότι όλοι οι προβλεφθέντες δοκιμαστικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται.

Διαχειρίστηκε η ΕΚΤ τους οικονομικούς κινδύνους της με αποτελεσματικό τρόπο;

99. Το γενικό πλαίσιο και το πλαίσιο διαχείρισης οικονομικού κινδύνου που καθιέρωσε η ΕΚΤ για τη διαχείριση των επενδυτικών πράξεων και των πράξεων πολιτικής είναι επαρκή. Η εξέταση του πλαισίου διαχείρισης οικονομικού κινδύνου κατέδειξε ότι η σχεδιασθείσα μεθοδολογία διαχείρισης οικονομικού κινδύνου είναι ορθή και κατάλληλη για τη διαχείριση των επενδυτικών πράξεων και των πράξεων πολιτικής στην ΕΚΤ. Ωστόσο, απαιτούνται βελτιώσεις στην πρακτική εφαρμογή της μεθοδολογίας, π.χ. στον τομέα των μοντέλων που χρησιμοποιούνται για τους υπολογισμούς των

στρατηγικών και τακτικών σημείων αναφοράς, καθώς και για τους υπολογισμούς VaR.

100. Οι εσωτερικές εκθέσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου παρέχουν ακριβείς, επαρκείς και πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου στα ανώτερα διοικητικά στελέχη και στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Οι εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις υποβάλλονται τακτικά και σε εύθετο χρόνο, αλλά δεν επικαιροποιούνται τακτικά ώστε να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στα πρότυπα GIPS.

Συστάσεις

6. Η ΕΚΤ πρέπει να συνεχίσει να βελτιώνει την εξέταση και την επικύρωση των μοντέλων που χρησιμοποιούνται για τους υπολογισμούς των στρατηγικών και τακτικών σημείων αναφοράς, καθώς και για τους υπολογισμούς VaR, συμπεριλαμβανομένων της κατάρτισης λεπτομερούς τεκμηρίωσης σε περιπτώσεις όπου η τεκμηρίωση αξιολογείται ως ανεπαρκής, του δοκιμαστικού ελέγχου των μοντέλων και της τακτικής αναθεώρησης των παραδοχών μοντέλων.
7. Οι αλλαγές στα πρότυπα GIPS πρέπει να εξετάζονται σε ετήσια βάση· επίσης, πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο πλήρους εφαρμογής τους στις εσωτερικές εκθέσεις της ΕΚΤ σχετικά με τις επιδόσεις.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο κύριος Louis GALEA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 27ης Μαρτίου 2012.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της λειτουργικής διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το οικονομικό έτος 2010

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) χαιρετίζει την έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2010 και ευχαριστεί το Ελεγκτικό Συνέδριο για τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις του για βελτιώσεις. Σημειώνει επίσης την αναγνώριση από το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι η ΕΚΤ διαθέτει σαφή οργανωτική δομή, ότι έχει θεσπίσει επαρκείς πολιτικές διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων, καθώς και ότι έχει διαμορφώσει επαρκές συνολικό πλαίσιο διαχείρισης χρηματοπιστωτικών κινδύνων για τη διαχείριση των επενδυτικών πράξεων και των πράξεων νομισματικής πολιτικής.

Η ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για βελτιώσεις. Ακολουθούν τα σχόλια της ΕΚΤ σε σχέση με συγκεκριμένα σημεία της έκθεσης, καθώς και με τις επτά συστάσεις.

Σημεία 9 έως 13 και σημείο 92

Όσον αφορά την περιγραφή του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της ΕΚΤ, θα επιθυμούσαμε να επισημάνουμε τα εξής:

Το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης και της παρακολούθησης των λειτουργικών κινδύνων στην ΕΚΤ, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, Προϋπολογισμού και Οργάνωσης και συγκεκριμένα της υπηρεσίας διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας. Το πλαίσιο διαχείρισης χρηματοπιστωτικών κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητες της ΕΚΤ στις αγορές, καθώς και η μέτρηση και η παρακολούθηση των συναφών αναλαμβανόμενων κινδύνων, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Γραφείου Διαχείρισης Κινδύνων. Αυτού του είδους η οργανωτική δομή είναι συνήθης σε κεντρικές τράπεζες και συναφείς οργανισμούς. Ως εκ τούτου, η ύπαρξη ειδικευμένης υπηρεσίας και γραφείου δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως διάκριση μεταξύ της διαχείρισης χρηματοπιστωτικών κινδύνων και της διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων, αλλά ως οργανωτική επιλογή η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση του αποδοτικού επιμερισμού των καθηκόντων στο πλαίσιο της συλλογικής ευθύνης της Εκτελεστικής Επιτροπής για τη συνολική διαχείριση κινδύνων στην ΕΚΤ.

Όσον αφορά τις πρόσφατες εξελίξεις που έλαβαν χώρα μετά το πέρας του ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η ΕΚΤ θα επιθυμούσε να γνωστοποιήσει τα εξής:

- όσον αφορά τους λειτουργικούς κινδύνους, καθήκοντα προέδρου της Επιτροπής Λειτουργικών Κινδύνων αναλαμβάνει στο εξής ο Αντιπρόεδρος της ΕΚΤ. Η εν λόγω επιτροπή είναι αρμόδια να προωθεί και να εποπτεύει την ανάπτυξη, την εκτέλεση και τη διατήρηση της διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων.
- όσον αφορά τους χρηματοπιστωτικούς κινδύνους, τον Ιούλιο του 2011 η ΕΚΤ αναδιοργάνωσε το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων μετατρέποντάς το σε αυτόνομο Γραφείο Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο λογοδοτεί στην Εκτελεστική Επιτροπή μέσω διαφορετικού μέλους της από εκείνο που είναι υπεύθυνο για τη Γενική Διεύθυνση Δραστηριοτήτων Αγορών. Αυτή η αλλαγή ήταν αποτέλεσμα α) της ενίσχυσης του ρόλου της διαχείρισης χρηματοπιστωτικών κινδύνων στις κεντρικές τράπεζες εν γένει και στην ΕΚΤ ειδικότερα και β) των οδηγιών που έδωσε το Διοικητικό Συμβούλιο σε όλες τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος ούτως ώστε τα μέλη των διοικητικών τους συμβουλίων να εφαρμόζουν ξεχωριστές διαδικασίες λογοδοσίας για τις δραστηριότητες αγορών και για τη διαχείριση χρηματοπιστωτικών κινδύνων.

Βλ. επίσης την απάντηση στην πρώτη σύσταση.

Σημεία 16, 17 και 93

Πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων παρέχονται σε διάφορα κεφάλαια της Ετήσιας Έκθεσης της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων λογαριασμών της ΕΚΤ οι οποίοι καταρτίζονται σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ κρίνει κατάλληλες για τις δραστηριότητες των κεντρικών τραπεζών. Οι εν λόγω πολιτικές εφαρμόζονται κατά τρόπο συνεπή στις πράξεις του Ευρωσυστήματος από όλες τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και αναγνωρίζονται διεθνώς ως κατάλληλα πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τις κεντρικές τράπεζες.

Οι νομικές απαιτήσεις της ΕΚΤ όσον αφορά την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων ορίζονται στην απόφαση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΚΤ (απόφαση ΕΚΤ/2010/21). Σε περίπτωση που συγκεκριμένη λογιστική μεταχείριση δεν προβλέπεται στην εν λόγω απόφαση και ελλείψει διαφορετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η ΕΚΤ ακολουθεί αρχές αποτίμησης σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) που έχει υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση, η ΕΚΤ καταρτίζει τους ετήσιους λογαριασμούς της με βάση την εκτίμηση του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με την ενδεδειγμένη έκταση των συνοδευτικών γνωστοποιήσεων και δεν είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τις σχετικές απαιτήσεις που προβλέπει το ΔΠΧΠ 7.

Βλ. επίσης την απάντηση στη δεύτερη σύσταση

Σημείο 24

Η ΕΚΤ θα επιθυμούσε να επισημάνει ότι η ενότητα του ενδοδικτύου της η οποία αφορά αποκλειστικά τη διαχείριση λειτουργικών κινδύνων παρέχει στους αρμόδιους συντονιστές και στα διευθυντικά στελέχη όλα τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με την ταξινόμηση και τα αίτια των γεγονότων. Πρόσθετη καθοδήγηση σχετικά με τον εντοπισμό κινδύνων παρέχεται στις υπηρεσιακές

μονάδες κατά την ετήσια επικαιροποίηση της αξιολόγησης των λειτουργικών κινδύνων για το σύνολο της τράπεζας.

Σημείο 28

Ο αριθμός των μόνιμων υπαλλήλων της υπηρεσίας διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας αυξήθηκε πρόσφατα σε πέντε. Κατά τη γνώμη της ΕΚΤ, η σημερινή σύνθεση της εν λόγω υπηρεσίας παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης της εμπειρίας προσωπικού που έχει αποσπαστεί από κεντρικές τράπεζες και δεν αυξάνει τον κίνδυνο ανεπαρκούς εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων.

Σημεία 29 και 66

Για την ακόμα καλύτερη ενημέρωση σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων και τα σχέδια διασφάλισης της επιχειρησιακής συνέχειας, η ΕΚΤ θα βελτιώσει την παρουσίαση των σχετικών πληροφοριών στις ενότητες του ενδοδικτύου της που αφορούν θέματα διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας και καλεί τους επικεφαλής των σχετικών ομάδων να κάνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα παρουσιάσεις στο προσωπικό των υπηρεσιακών τους μονάδων.

Σημεία 37, 58 και 95

Η πολιτική διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων συνηγορεί υπέρ της διενέργειας ανάλυσης κόστους-ωφέλειας κατά την αρχική κατάρτιση πιθανών στρατηγικών για την αντιμετώπιση κινδύνων προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω στρατηγικές είναι αποδοτικές από πλευράς κόστους. Ωστόσο, μια τέτοια ανάλυση καθίσταται αναγκαία όταν λαμβάνονται αποφάσεις για συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης κινδύνων. Για παράδειγμα, ανάλυση κόστους-ωφέλειας απαιτείται κάθε φορά που δρομολογείται κάποιο έργο στην ΕΚΤ.

Σημεία 50 και 98(α)

Για να διασφαλίζεται η έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν πρόσθετων απαιτήσεων επιχειρησιακής συνέχειας, όπως οργανωτικές ή συστημικές αλλαγές, νέες διαδικασίες ή εφαρμογές, η ΕΚΤ επικαιροποιεί την ανάλυση των επιπτώσεων στις εργασίες της όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο και όχι ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Μάλιστα, από το 2007 όπου δόθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή τα αποτελέσματα μιας πλήρους ανάλυσης επιπτώσεων στις εργασίες, πρόσθετες απαιτήσεις επιχειρησιακής συνέχειας έχουν επανειλημμένως ενσωματωθεί στο σχετικό πλαίσιο διαχείρισης.

Σημεία 53 και 98(β)

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι το εμπεριστατωμένο σχέδιό της σε περίπτωση πανδημίας είναι επαρκές για την αντιμετώπιση σοβαρής απώλειας ανθρώπινου δυναμικού. Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει λάβει μέτρα για την αδιάλειπτη λειτουργία των πιο κρίσιμων διαδικασιών της ακόμη και στην εξαιρετικά απίθανη περίπτωση πλήρους έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού.

Σημεία 62, 98(γ) και 98(δ)

Λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι βασικές υπηρεσίες της ΕΚΤ έπρεπε να λειτουργούν σχεδόν κάθε σαββατοκύριακο με αποτέλεσμα να περιοριστεί τόσο το εύρος όσο και η συχνότητα των δοκιμών όσον αφορά τη συνολική επιχειρησιακή της συνέχεια. Έτσι, ενώ κατά κανόνα η ομάδα διαχείρισης κρίσεων διενεργεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα δοκιμές οι οποίες βασίζονται σε πολύ συγκεκριμένα σενάρια, υιοθετήθηκε μια πιο συνετή προσέγγιση σχετικά με τον έλεγχο αφενός των σχεδίων της ΕΚΤ για τη διασφάλιση της συνολικής επιχειρησιακής της συνέχειας και αφετέρου των εγκαταστάσεων αποκατάστασης των πληροφοριακών της συστημάτων, προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος διατάραξης των συνεχιζόμενων εργασιών της.

Βλ. επίσης την απάντηση στην πέμπτη σύσταση.

Σημεία 91 και 100

Η ΕΚΤ δεν έχει υιοθετήσει το πλήρες πλαίσιο όσον αφορά τα διεθνή πρότυπα απόδοσης επενδύσεων (Global Investment Performance Standards - GIPS) επικαλούμενη ότι το εν λόγω πλαίσιο δεν είναι απόλυτα εφαρμόσιμο στις δραστηριότητές της ως κεντρικής τράπεζας.

Βλ. επίσης την απάντηση στην έβδομη σύσταση.

Σύσταση 1

Η ΕΚΤ πάντα λαμβάνει υπόψη και εκτιμά τις συστάσεις για την περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων και την εφαρμογή των πλέον σύγχρονων πρακτικών σε επίπεδο κεντρικών τραπεζών. Η σημερινή οργανωτική δομή της ΕΚΤ όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων επιτρέπει τον αποδοτικό επιμερισμό των καθηκόντων στο πλαίσιο της συλλογικής ευθύνης της Εκτελεστικής Επιτροπής για τη συνολική διαχείριση κινδύνων της Τράπεζας.

Σύσταση 2

Η ΕΚΤ ήδη συμμορφώνεται με τις σχετικές νομικές απαιτήσεις όσον αφορά την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων όπως αυτές ορίζονται στην απόφαση ΕΚΤ/2010/21. Η ΕΚΤ παρακολουθεί και θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις σχετικά με τα ΔΠΧΠ, ιδίως όσον αφορά την καταλληλότητά τους για την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων της ΕΚΤ.

Σύσταση 3

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση. Ενώ οι επιμέρους υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ ανέκαθεν ενσωμάτωναν τις ενέργειες και το κόστος που σχετίζονταν με την εφαρμογή μέτρων μετριασμού των κινδύνων στα ετήσια προγράμματα εργασίας και στον ετήσιο σχεδιασμό του προϋπολογισμού τους, η ΕΚΤ τροποποίησε πρόσφατα το χρονοδιάγραμμα των σχετικών διαδικασιών που αφορούν το σύνολο της ΕΚΤ προκειμένου να ευθυγραμμιστεί πλήρως η ετήσια επικαιροποίηση της αξιολόγησης των λειτουργικών κινδύνων με τους κύκλους στρατηγικού και οικονομικού σχεδιασμού.

Σύσταση 4

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση.

Σύσταση 5

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση. Η ΕΚΤ δεσμεύεται να συνεχίσει να βελτιώνει τα σχέδιά της όσον αφορά την επιχειρησιακή συνέχεια και θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη διενέργεια των προγραμμάτων δοκιμών για όλες τις σχετικές διαδικασίες και παραδοτέα. Ταυτόχρονα, ωστόσο, θα σταθμίζει την επιτακτικότητα της διενέργειας των προγραμματισμένων δοκιμών σε σχέση με την ανάγκη ελαχιστοποίησης των κινδύνων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, ιδίως σε αυτή την κρίσιμη περίοδο όσον αφορά την αντιμετώπιση της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Σύσταση 6

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση και εμμένει στη δέσμευσή της να συνεχίσει να αξιολογεί, να ελέγχει και να τεκμηριώνει πλήρως τα υποδείγματα κατανομής περιουσιακών στοιχείων και τα υποδείγματα κινδύνου με σκοπό την επίτευξη των υψηλότερων δυνατών προτύπων.

Σύσταση 7

Η ΕΚΤ παρακολουθεί και θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις σχετικά με τα πρότυπα GIPS, ιδίως όσον αφορά την καταλληλότητά τους για τις εσωτερικές εκθέσεις της ΕΚΤ σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων.